

2012

Doewapidoe

Vormingsbrochure voor begeleiding voorschoolse kinderopvang

Inhoudsopgave.....	3
K+	5
Attest.....	6
Vorming ter plaatse.....	6
Aanvraagprocedure.....	6
Deelnemers bij een vorming of lezing.....	7
Voor ouders.....	7
Syllabus.....	8
Prijkaartje	8
Betaling.....	8
Annulatie procedure.....	8
Duur	9
Terugkomdagen.....	9
Benodigdheden.....	9
Klachtenprocedure	10
Lesgevers info	10
Spel.....	12
Spelen met baby en peuter	12
Aandacht voor baby's	12
Expressie	13
Verhalen vertellen voor peuters.....	13
Creatief bezig zijn met peuters	13
Kleien met peuters	14
Peutergrime	14
Thema uitwerken met baby en peuter	15
Eenvoudig tekenen voor peuters en kleuters	15
Poppenspel.....	15
Muzikale en lichamelijke expressie	16
Peuterdans	16
Snoezelen met baby en peuter	16
Muziek van A tot Z	17
Muziek IN de opvang.....	17
Relaxatie en ontspanning.....	18
Babymassage.....	18
Peuteryoga	19
Ontwikkelingspsychologie.....	20
Hechtingsstoornissen.....	20
Bouwen aan een sterke fundering	20
Kindertekeningen ontrafelen	21
Dyspraxie (dcd).....	21
Taalstimulatie bij peuters en jonge kinderen	21
Pedagogie	22
Geweldloos opvoeden.....	22
"Goede" manieren op kindermaat.....	23
Die andere puber: de peuter	23
Opvoeden tot zelfstandigheid	23
Straffen en belonen.....	24
Omgaan met moeilijk gedrag van peuters	24
Agressie bij baby's en peuters	24
Communicatie met baby's en peuters	25
Gezag en respect zonder woorden.....	25
Samen-spraak, zo leer je praten	26
Positief opvoeden.....	26
Emoties bij kinderen	26
Kinderangsten.....	27
Kijkgedrag van de baby en de peuter	27
Rouw en verdriet bij kinderen	27

Veiligheid en gezondheid.....	28
EHBO in niet-levensreddende situaties.....	28
Levensreddend handelen	28
Opfrissessie levensreddend handelen en eerste hulp	29
Lichaamsbesparend werken	29
Kinderen en allergie.....	29
Ziek in de opvang... en wat nu?.....	30
Veilig slapen, wiegendood, monitorbaby's	30
Hygiëne in de opvang.....	30
Waarom huilen baby's en peuters toch zo?	31
Zindelijkheidstraining.....	31
Tips om ongevallen te voorkomen	31
Medicatie in de opvang.....	32
En wat als het eten moeilijker gaat?	32
Voeding voor kinderen tot drie jaar	33
Alles over vegetarisch voeding	33
Omgaan met anderen	34
Communicatie en samenwerking met ouders	34
Omgaan met vertrouwelijke informatie	34
Omgaan met kritiek.....	35
Assertiviteit.....	35
Stress... het kan ook anders.....	35
Werken vanuit eigen vreugde en kracht.....	36
Genieten en genietbaar blijven.....	36
Opendeurdagen in de opvang	36
Team	37
Teamspirit	37
Nieuwkomers in het team	37
Begeleiden is samenwerken	38
Verborgene schatten in samenwerken	38
Visie, missie, kwaliteit: er samen aan werken	38
Onthaalouders.....	39
Pedagogische, kwaliteitsvolle opvang.....	39
Onthaalouder: de job van je leven?	39
Binneninrichting.....	40
Ruimte inrichten.....	40
Een groene opvang creëren	40
Training : Mindfulness.....	41
Vorming op maat	42
Nieuwe vormingen	42
Contact	45

K+ is actief in de kinderopvangsector.

Wij willen aan alle betrokkenen de noodzakelijke begeleiding en ondersteuning bieden voor een optimaal functioneren op de werkvloer.

Wij doen dit voornamelijk door middel van vorming, training, opleiding, consulting en coaching. Wij hebben het EFQM-kwaliteitslabel van het Europees Sociaal Fonds.

Met **Doewapidoe** richten wij ons voornamelijk op mensen die werken of bezig zijn met kinderen tot 2,5 jaar.

De vorming, training, opleiding, consulting en coaching die we aanbieden, hebben als vertrekpunt de taken en competenties zoals omschreven in het beroepsprofiel opgemaakt binnen de SERV.

Toch hebben we vanuit K+ een duidelijke kijk op kinderen en kinderopvang en willen we deze in ons aanbod uitstralen.

Ons aanbod is opgebouwd rond een aantal kapstokken die K+ belangrijk vindt in de omgang met kinderen:

Kinderen en hun eigenheid

Elk kind heeft zijn eigen achtergrond en thuissituatie, zijn eigen talenten en vaardigheden. Belangrijk is dat elk kind zijn talenten op eigen tempo kan ontwikkelen en voor zichzelf keuzes kan maken. Elk kind moet ook de tijd en ruimte krijgen om zijn plaats binnen de groep te zoeken.

Kinderen en creativiteit

Kinderen zijn van nature uit leergierig. Verwondering is daarbij hun uitgangspunt. Zij beschikken over de flexibiliteit en creativiteit om voortdurend nieuwe dingen te leren of dingen anders te doen dan ze geleerd hebben. We willen deze creativiteit maximaal benutten en stimuleren.

Kinderen en beweging

Bewegen is in de eerste plaats leuk. Het is echter ook een absolute noodzaak voor kinderen. Door te bewegen leren zij zichzelf hun mogelijkheden, de grenzen én die van hun omgeving kennen. Door samen te spelen, te bewegen, te dansen, ... ontwikkelen zij hun inter-persoonlijke en morele vaardigheden. Daarenboven beperkt regelmatig bewegen het risico op gezondheidsproblemen.

Kinderen en diversiteit

Onze samenleving zit boordevol diversiteit (ethniciteit, culturele en sociaal economische verschillen, verschillen in levensgeschiedenis, in leeftijd, in intelligentie en uiterlijk). Het interculturele maakt deel uit van ons dagelijks leven. Of we dit als een gevaar of juist als een verrijking ervaren, we kunnen er niet onderuit. Kinderen worden van jongs af aan met verschillen geconfronteerd. Het is belangrijk om samen te leren omgaan met die verschillen en de verscheidenheid te leren waarderen.

Deelnemers waarbij een persoonlijke groei wordt vastgesteld krijgen op het eind van de sessie een attest als bewijs van de gevolgde vorming.

Hierop staat onder andere de naam van de sessie en het aantal uren dat de vorming geduurd heeft, pauze inbegrepen.

De lesgever beschikt over de bevoegdheid om geen attest uit te reiken aan de deelnemer(s) die zich onvoldoende ingezet heeft / hebben. Op deze beslissing wordt na afloop van de sessie niet teruggekomen.

Samen met de aanvrager wordt een datum en een uur voor de vorming afgesproken. De lesgever verbindt zich ertoe op tijd op de afspraak te zijn. Ook de deelnemers zorgen dat zij op het afgesproken uur op de

locatie zijn. Indien een deelnemer meer dan 15 min te laat op de afspraak is, zonder geldige reden, kan de lesgever weigeren hem / haar een attest af te leveren. De lesgever zal steeds de effectieve tijd van

aanwezigheid noteren op het attest indien de afwezigheid meer dan 15 minuten bedraagt.

Indien de deelnemer(s) vroegtijdig het lokaal verlaten kan hem / haar het attest worden geweigerd.

Vorming ter plaatse

Wij bieden een gevarieerd aanbod rond de thema's spel en expressie, pedagogie, het omgaan met anderen, veiligheid en gezondheid en ontwikkelingspsychologie. Deze sessies komen wij op jouw vraag ter plaatse in je initiatief uitvoeren.

In onze sessies houden we van interactie en terugkoppeling naar de praktijk.

Aanvraagprocedure

Sessies worden per fax, per brief of per e-mail aangevraagd. Je gebruikt het intekenformulier dat terug te vinden is op onze website : www.vdkomma.be

Voor al je vragen kan je maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag terecht op het secretariaat van 9u tot 12u en van 13u tot 16u op het nummer 02 - 425 74 70 of via vormingen@vdkomma.be

Je krijgt van ons een uitvoeringscontract in tweevoud toegestuurd.

Wanneer een sessie aangevraagd wordt door meer dan één aanvrager (bijvoorbeeld drie initiatieven) kunnen we op schriftelijke aanvraag aparte contracten en gesplitste facturen opmaken. Hiervoor wordt per aanvrager een bijkomende administratieve vergoeding van 5 euro aangerekend.

Wanneer ook een terugkomdag wordt gekoppeld aan de vorming zal het vormingscontract dit ook duidelijk aangeven.

Deelnemers bij een vorming of lezing

We maken een onderscheid tussen een vormingssessie en een lezing.

Voor een vormingssessie wordt het aantal deelnemers vastgelegd op maximum 16.

Indien dit maximum overschreden wordt en niet gemeld werd, zal bij facturering een bijkomende kost van 3 euro per extra deelnemer worden aangerekend voor leden en 4 euro voor niet-leden.

Vanaf 21 deelnemers heeft de lesgever het recht de sessie niet uit te voeren gezien de sessie dan onder lezing valt (andere methodiek).

De aanvrager betaalt de totale kostprijs. Op deze voorwaarden worden geen uitzonderingen toegestaan.

Indien je 15 dagen voor de uitvoeringsdag het secretariaat verwittigt dan wordt zonder meerkost de vorming omgezet in een lezing.

We hanteren een uitzonderingsmaatregel inzake het aantal deelnemers voor "Levensreddend handelen" en "EHBO in niet-levensbedreigende situaties" waar het maximum op 15 deelnemers ligt en geen extra deelnemers mogelijk zijn.

Voor groepen vanaf 21 personen kan een lezing aangevraagd worden.

Je maakt ook hier je keuze uit het vormingsaanbod.

Let wel, speelscreative sessies komen voor een lezing niet in aanmerking.

De inhoud van de lezing zal gelijkaardig zijn als die bij de vorming, alleen zal de werkvorm verschillen.

Voor groepen vanaf 21 personen is minder interactie en inbreng van de deelnemer mogelijk.

Gelieve steeds het verwachte aantal deelnemers aan de lesgever door te geven.

Voorzie een ruim lokaal.

Voor ouders

De ouders betrekken bij de werking en laten participeren via het openstellen van vormingssessies, workshops en lezingen is zeker mogelijk bij K+.

Een heleboel van onze sessies kunnen door ouders worden bijgewoond.

Ook kunnen de sessies worden georganiseerd voor de ouders exclusief.

Met dit pictogram duiden we de sessies aan die in aanmerking komen voor ouders:

Gelieve bij de aanvraag te vermelden dat het een sessie is die door ouders zal worden bijgewoond (graag ook de verhouding).

Let wel op: in de creatieve sessies en in de workshops kunnen niet meer dan 20 personen.

Vanaf 21 personen is het een lezing wat een ander methodiek inhoudt.

Bij een vormingssessie of lezing hoort meestal een syllabus.

Elke aanvrager krijgt één exemplaar van de syllabus na de sessie van de lesgever. Ook wanneer een contract wordt opgemaakt voor verschillende aanvragers samen ontvangt elke aanvrager een syllabus.

Op vraag kunnen we vooraf de syllabus elektronisch versturen.

Wij verlenen onze goedkeuring om deze vrij te kopiëren voor alle aanwezigen.

Prijkaartje

Voor onze vormingssessies 2012 betaal je vanaf 1 september 2011

- ☞ Voor een hele dag : een basisvergoeding van 420 euro
- ☞ Voor een halve dag : een basisvergoeding van 250 euro
- ☞ Een verplaatsingsvergoeding van 0,33 €/km vanaf de woonplaats van de lesgever

- ☞ Een materiaalvergoeding, indien vermeld bij de vormingssessie in de brochure
- ☞ Een extra vergoeding voor sessies die op zaterdag plaatsvinden:
40 euro voor een halve dag of 50 euro voor een hele dag.

- ☞ Voor sessies die we in samenwerking met één van onze partners uitvoeren,
ligt de kostprijs iets hoger.
Om misverstanden te vermijden, vind je bij elke sessie de basisvergoeding terug.

- ☞ Terugkomdag : wordt vergoed als een vormingsdag

Voor een lezing (vanaf 21 personen) betaal je vanaf 1 september 2011

- ☞ Voor een halve dag : een basisvergoeding van 330 euro
- ☞ een verplaatsingsvergoeding van 0,33 €/km vanaf de woonplaats van de lesgever.

Betaling

Je ontvangt een factuur na afloop van de sessie / lezing.

Annulatie procedure

Indien nodig kan je een vorming of lezing kosteloos annuleren tot 30 dagen vóór de uitvoeringsdatum.

Bij een latere annulatie betaal je een schadevergoeding. Deze bedraagt 100% van de totale kostprijs in de week voorafgaand aan de sessie en 50% in alle andere gevallen.

De annulatie moet steeds schriftelijk gebeuren.

Wanneer een sessie aangevraagd wordt door meer dan één aanvrager, kan deze slechts geannuleerd worden door alle aanvragers samen.

Sommige sessies duren 3 uur. Andere sessies nemen 6 uur in beslag.
Bij een aantal sessies kan de keuze gemaakt worden tussen 3 uur of 6 uur vorming.

Bij de terugkomdag gaat het over een sessie van drie uur of zes uur, afhankelijk van het aantal deelnemers.

Bij elke sessie vind je de voorgestelde duur terug.

De duur van een lezing is in samenspraak met de lesgever te bepalen.

Terugkomdagen

Om de vorming beter te implementeren in de werking stellen wij voor om, vrijblijvend, aan een aantal sessies een terugkomdag te koppelen.

Tijdens de terugkomdag gaat de medewerker van K+ via een aantal evaluatiepunten na wat er in de praktijk werd gerealiseerd. Indien met de vorming weinig tot niets werd gerealiseerd wordt nagegaan waaraan dit ligt en wordt bekeken wat kan worden gedaan om dit alsnog in goede banen te leiden. De gesprekken verlopen in eerste instantie individueel. Ook een gesprek met de verantwoordelijke is mogelijk. Nadien volgt een collectief moment.

Een verslag wordt opgesteld met advies voor de totale werking en/of de individuele medewerker.

De verantwoordelijke kan zelf steeds om een terugkomdag vragen onder de algemene voorwaarden.

Benodigdheden

Bij een vorming ter plaatse zorg je zelf voor een geschikte, ruime vormingslocatie.
Wanneer bij sessies specifieke benodigdheden vermeld worden, verwachten we dat je daarvoor instaat.

De benodigdheden staan steeds vermeld op de tweede pagina van het contract.

Het slagen van een sessie hangt voor een groot deel af van het al dan niet aanwezig zijn van het gevraagde materiaal.

Indien niet aan deze voorwaarden voldaan is, heeft de lesgever het recht de sessie niet uit te voeren. De aanvrager moet wel de totale kostprijs betalen.

Op deze voorwaarden worden geen uitzonderingen toegestaan.

Voor een lezing zorgt de aanvrager op vraag van de lesgever voor audiovisueel materiaal.

Wanneer u een klacht heeft, kan u schriftelijk contact opnemen met

Antoine De Raes
Hendrik I-lei 17
1800 Vilvoorde
of via mail antoine.deraes@vdkomma.be

Uw klacht zal behandeld worden binnen de maand.

Lesgevers info

Het is mogelijk dat een lesgever die in de brochure staat er in de loop van het jaar voor opteert om zijn/haar activiteiten te beperken.

In de mate van het mogelijke zoeken wij een vervang(st)er.

Informatie daarover krijgt u via de website of op het secretariaat.

Vormingsaanbod

Als kinderverzorg(st)er bestaat een groot deel van je taak uit het verzorgen van kinderen. Toch gaat het veel verder dan dit. Spelen met baby's en peuters is een even belangrijk aspect van het takenpakket. Niet alleen omdat spelen leuk is, maar ook omdat het zo belangrijk is voor de ontwikkeling van een kind. Via spel gaat het kind op ontdekking in zijn omgeving en proeft het (soms letterlijk) van alle impulsen die in de ruimte aanwezig zijn. Als kinderverzorg(st)er kunnen we hierop inspelen, door afwisselende spelimpulsen aan het kind aan te bieden. Zo wordt het kind uitgedaagd om net weer een stapje verder te gaan in zijn ontwikkeling. Dit impliceert natuurlijk dat je inziet wat het kind al kan en wat voor hem een uitdaging kan zijn. Wanneer je inspeelt op de ontwikkeling van het kind zal je merken dat het heel aangenaam kan zijn om beweging, taal, muziek en andere stimulerende spelletjes met baby's en peuters te spelen.

Spelen met baby en peuter

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Kennismaken met spelletjes die bij de ontwikkeling van baby's en peuters aansluiten. De ontwikkeling van baby's en peuters leren bevorderen door in te spelen op hun interesses.
Inhoud	Baby's en peuters verkennen volop de omgeving rondom zich aan de hand van hun zintuigen. Wij kunnen hen helpen op hun weg van verwondering door middel van spelimpulsen die gebaseerd zijn op prikkels en op de zintuigen. In deze sessie belichten we kleine, korte spelletjes.
Nodig	Een ruim lokaal.
Lesgever	Petra Van den Berghen, Helga Bauwens, Nele Stockx, Lies Steeno.
Duur	3u.

Aandacht voor baby's

Doelgroep	Onthaalouders en kinderverzorg(st)ers die werken met baby's.
Doel	Beter zicht krijgen op de mogelijke spelmomenten met baby's. Spelaanbod uitbreiden.
Inhoud	Baby's denken, voelen, lopen, praten, spelen volop... ze horen er bij. Hoe kunnen we hen via het spel verder stimuleren en helpen? We gaan op babyspeurtocht en vinden tips, spelletjes en ontdekken creatieve mogelijkheden.
Nodig	Een ruim lokaal.
Lesgever	Helga Bauwens
Duur	3u.

Kinderen zijn creatieve wezentjes, verwondering is daarbij hun uitgangspunt. Zij bedenken of doen voortdurend dingen die nieuw of anders zijn dan ze geleerd hebben. Zij durven beduidend meer dan volwassenen buiten de vooropgestelde kaders treden. Helaas neemt dit talent af met het toenemen van de jaren. Het is daarom heel belangrijk om binnen de opvang verschillende vormen van manuele expressie aan te beiden aangepast aan hun ontwikkeling. Voor elk wat wils. Met de boodschap voor de begeleiding om binnen de opvang de intuïtieve creativiteit van onze kinderen te koesteren en actief bijdragen tot de verdere ontwikkeling ervan.

Verhalen vertellen voor peuters

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 1,5 tot 3 jaar.
Doel	Aanleren van technieken om het voorleesmoment op te bouwen. Leren ontdekken van de creatieve verteller in jezelf.
Inhoud	In deze sessie vertrekken we vanuit bestaand materiaal. Maar eerst en vooral, waar vind je aangepast leesvoer? Tips en suggesties worden je gegeven. We ontdekken en verkennen samen een schat aan vertelvarianten. Maar we gaan ook verder en proberen zelf een verhaal in elkaar te stoppen. Fantasie en inleving zijn hierbij onontbeerlijk.
Nodig	Een ruim lokaal, een vertelkussen, een Cd-speler.
Lesgever	Dirk Couvent, Mie Baert, Helga Bauwens, Lies Steeno.
Duur	3u.

Creatief bezig zijn met peuters

Doelgroep	Kinderverzorg(st)er werkend met kinderen van 1,5 tot 3 jaar.
Doel	Kennismaken met creatieve ideeën voor peuters. Aanleren van knutseltechnieken die bij de ontwikkeling van peuters aansluiten. Eenvoudig speelgoed leren maken van restjes en "rommel".
Inhoud	Peuters vinden het heel plezant om met hun zintuigen de wereld te verkennen. Experimenteren met materialen door middel van de zintuigen staat dan ook centraal in deze vorming. We ontdekken nieuwe materialen en/ of leren gekende materialen op een andere manier hanteren, zodat ze ook bruikbaar zijn voor peuters.
Nodig	Een ruim lokaal met voldoende tafels en een wasbak, een schort (per deelnemer), kosteloos materiaal (restjes wol en stof, knopen, lege potjes en flesjes, ...).
Lesgever	Petra Van den Berghen, Kris Neyens. Helga Bauwens, Lies Steeno.
Duur	3u of 6u.
Materiaal	2,5 euro per deelnemer.

Kleien met peuters

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 1,5 tot 3 jaar.
Doel	Experimenteren met klei. Kleien vanuit de buik. Aanleren van technieken om samen met kinderen met klei te werken. Leren bewaren en recycleren van klei.
Inhoud	We ontdekken wat klei als materiaal ons zoal kan bieden. Gaande van spelletjes met klei tot kleien op bomen. De nadruk ligt op het bezig zijn, kleien vanuit onszelf, gebruik makend van al onze zintuigen.
Nodig	Een ruim lokaal met voldoende tafels en een wasbak, plastic emmertjes of dozen en oude voddens, eventueel oude messen, vorken, lepels en deegrollen die vuil mogen worden.
Lesgever	Petra Van den Berghen, Helga Bauwens, Els Tanghe, Lies Steeno.
Duur	3u.
Materiaal	2,5 euro per deelnemer.

Peutergrime

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 1,5 tot 3 jaar.
Doel	Kennismaken met verschillende grimeermaterialen. Aanleren van grimeertechnieken voor de allerkleinsten.
Inhoud	Zin om de kinderen om te toveren tot een prinses, een tijger of een landschap? Op het einde van de dag is dit allemaal mogelijk. Na het aanleren van de basistechnieken oefenen we stapsgewijs het schminken van verschillende snelle en eenvoudige figuren, aangevuld met massa's tips.
Nodig	Een ruim lokaal met voldoende tafels en een wasbak, een schort, handdoek, zeep en eventueel verzorgende gezichtscrème, een spiegel, eventueel een fototoestel.
Lesgever	Petra Van den Berghen, Els Tanghe, Kris Neyens, Helga Bauwens.
Duur	3u of 6u.
Materiaal	3 euro per deelnemer.

Thema uitwerken met baby en peuter

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Mogelijkheden exploreren tijdens de dagelijkse werkzaamheden om eenvoudige thema's een zintuiglijke vorm te geven. Ideeën opdoen voor de uitwerking van die thema's.
Inhoud	Aan de hand van eenvoudige thema's die baby's en peuters herkennen gaan we op zoek naar allerlei mogelijkheden om deze thema's een zintuiglijke vorm te geven.
Nodig	Een ruim lokaal.
Lesgever	Helga Bauwens.
Duur	6u.

Eenvoudig tekenen voor peuters en kleuters

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 1,5 tot 3 jaar.
Doel	Eenvoudige tekeningen leren maken.
Inhoud	Je moet geen tekenschool gevolgd hebben om mooi en eenvoudig te kunnen tekenen. Tijdens deze vorming gaan we stapsgewijs tekeningen maken van dieren, mensen, voorwerpen. De tekeningen zijn perfect bruikbaar om verhaaltjes te illustreren.
Nodig	Een lokaal met voldoende tafels.
Lesgever	Helga Bauwens.
Duur	3u.

Poppenspel

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Kennismaken met verschillende vormen van poppenspel. Aanleren en inoefenen van verschillende speltechnieken.
Inhoud	We brengen poppen tot leven. We maken zelf een poppenspel vertrekkende vanuit verschillende invalshoeken en kijken waar onze fantasie ons heen brengt.
Nodig	Een ruim lokaal, stoffen, knopen, lintjes.
Lesgever	Petra Van den Berghen, Lies Steeno.
Duur	3u.

Muzikale en lichamelijke expressie

Muziek maken is van alle tijden. Via geluiden, klanken, ritme, liedjes, muziekinstrumenten worden we in de wondere wereld van de muziek geloodst. Muziek die dient om te ontspannen, om het gezellig met elkaar te hebben. Om zelf muziek aan te bieden is durf nodig. Via onze muzikale sessies geven we je de kans om je schroom te overwinnen en aan de slag te gaan met muziek en muziekspelletjes.

Bewegen en dansen! Het kan ook met kleine kindjes. Kinderen die nog in volle ontwikkeling zijn en als dusdanig niet alle lichamelijke mogelijkheden hebben als wij, volwassenen. Vooral de fijne motoriek is bij de kleinsten nog in volle ontwikkeling. In onze sessies wordt rekening gehouden met de eigen vaardigheden maar ook met de mogelijke beperkingen bij kinderen.

Peuterdans

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 1,5 tot 3 jaar.
Doel	Kennismaken met verschillende dansmogelijkheden voor de allerkleinsten.
Inhoud	Peuters bewegen, dansen en zingen graag. En daar kan je als kinderverzorg(st)er op inspelen via dansliedjes, opzegversjes, materialen, een verhaal, bekende en onbekende muziek, zintuigspelletjes... Op een creatieve manier peuters plezier laten beleven in het bewegen en dansen...
Nodig	Een ruim lokaal om in te kunnen bewegen, CD-speler.
Lesgever	Stephanie De Bruijckere, Lies Steeno.
Duur	3u of 6u.

Snoezelen met baby en peuter

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 1,5 tot 3 jaar.
Doel	Via het snoezelen geven we heel veel prikkels door aan onze kleine kinderen. We stimuleren hun zintuiglijke ervaringen. Tijdens deze vorming ontdekken we zelf heel veel zintuiglijke ervaringen met als doel ze daarna toe te passen op de kinderen.
Inhoud	We gaan op zoek naar wat snoezelen nu juist is. We zoeken naar oplossingen om dit eenvoudig toe te passen in de opvang. We maken zelf snoezelmateriaal dat dadelijk bruikbaar is in de opvang. Op het einde van de dag heb je een goed gevulde snoezelmap. Om lekker weg te snoezelen.
Nodig	Groot lokaal met veel tafels.
Lesgever	Helga Bauwens.
Duur	3u (theorie) of 6u (theorie en praktijk).
Prijs	2 euro extra per deelnemer voor materiaal wanneer 6u worden gegeven.

Muziek van A tot Z

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 1,5 tot 3 jaar.
Doel	Verkennen van muzikale mogelijkheden op verschillende gebieden (ritme, melodie, luisteren, ...).
Inhoud	Een verkennende tocht doorheen het muzikale landschap. Je ontdekt er verschillende muziekstijlen (van A Cappella tot Afrikaanse percussie, over het maken van klanklandschappen naar de relaxerende werking van muziek, om te eindigen bij de blues) en wordt doorheen de verschillende mogelijkheden van de muziek gestuwd. Je ervaart dat je geen muzikant hoeft te zijn om te musiceren en doet er nieuwe ideeën op om muzikale expressie te hanteren in het werken met kinderen.
Nodig	Een ruim lokaal.
Lesgever	Bart Merlevede.
Duur	6u.

Muziek IN de opvang

NIEUW

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 1,5 tot 3 jaar.
Doel	Begeleiders praktische muzikale handvaten aan den lijve laten ondervinden en oefenen met de kinderen.
Inhoud	Een workshop muziek op maat geven IN de opvang, met begeleiders en voor de kindjes. In een groepje van max. 10 kindjes maken we telkens 30 minuutjes muziek. Na de activiteit is er een korte evaluatie in aanwezigheid van de kindjes. Hierdoor zien begeleiders hoe muzikale activiteiten bij de kindjes werken.
Nodig	Een ruim lokaal.
Lesgever	Bart Merlevede.
Duur	3u.
Materiaal	Cd-speler, eventueel matjes om op te zitten. Ruimte waarin bewogen kan worden.

Relaxatie en ontspanning

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Leren relaxen en ontdekken op welke manier jij je het beste ontspant. Leren relaxen met kinderen. Inzien wat relaxatie doet met ons als persoon en in omgang met anderen. Ontdekken wat de kleinsten tot rust brengt en hoe je die rust kan inbouwen in je werking.
Inhoud	In deze sessie ondervinden we aan den lijve enkele relaxatiemethoden: meditatie, visualisatie, ontspanningstechnieken... We gaan na wat kinderen leuk vinden, hoe we in onze werking letterlijk en figuurlijk ruimte kunnen maken om te relaxen. We bekijken ook hoe we de allerkleinsten extra kunnen verwennen op een ontspannen manier en hen tot rust laten komen.
Nodig	Een ruimte die kan verduisterd worden en een matje per deelnemer.
Lesgever	Hendrik Gaublomme.
Duur	3u of 6u.

Babymassage

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	De band met het kind versterken. Leren kijken, aanvoelen en inspelen op de reacties van het kind. Ontspannen en genieten samen met het kind.
Inhoud	Babymassage is een moment van ontspanning zowel voor de baby als voor jezelf en is dan ook een aanrader om regelmatig in te lassen in de opvang. In deze vorming bekijken we de (psycho)motorische ontwikkeling van baby's en leren we door middel van oefeningen in te spelen op deze ontwikkeling. We leren massagetechnieken en oefenen deze in op een pop, maar nog plezanter is natuurlijk wanneer we al onmiddellijk onze baby een massage kunnen geven.
Nodig	Een ruim lokaal en een grote handdoek of een matje (per deelnemer). Een babypop (per deelnemer) Als er een paar kinderen in de opvang zijn, kunnen zij al onmiddellijk genieten van een massage.
Lesgever	Petra Van den Berghen.
Duur	3u.

Peuteryoga

NIEUW

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 2 tot 3 jaar.
Doel	Zelf ervaren en voelen wat peuteryoga met je doet. Ervaren dat peuters het heerlijk vinden om allerlei lichaamshoudingen te onderzoeken, met de adem te spelen of hun zintuigen te gebruiken. Vanuit deze ervaring ben je in staat om yoga-elementen in te zetten om de energie en groepsdynamiek in balans te brengen
Inhoud	Peuters ontdekken heel actief en beweeglijk de wereld. Naast de vele inspanningen en prikkels hebben ze ook ontspanning en rust nodig. Het zou dus vanzelfsprekend moeten zijn peuters ook ontspanning aan te bieden. Inspanning en ontspanning horen elkaar af te wisselen, dat brengt een peuter in balans.
Nodig	Een ruim lokaal waar we max. 20 yogamatten comfortabel kunnen neerleggen. graag een proper, net lokaal met verwarming aan. Bij sportzalen is het belangrijk om tijdig de verwarming aan te leggen. We werken op de grond. Sportkledij gewenst.
Lesgever	Vanessa Demeulemeester
Duur	3u.

Leven is groeien. Je bent voortdurend in ontwikkeling. Je lichaam, je manier van denken en je relaties veranderen. Steeds opnieuw word je geconfronteerd met nieuwe ervaringen, uitdagingen en moeilijkheden. De eerste jaren van ons leven zijn deze veranderingen het grootst. Bovendien vormen deze vaak een belangrijke basis voor ons verdere leven, denk maar aan het hechtingsgedrag dat een baby in zijn eerste levensjaar opbouwt. Het is dan ook van wezenlijk belang dat je oog hebt voor al deze ontwikkelingen en als kinderverzorg(st)er kunt inspelen op de noden die elk kind op specifieke momenten nodig heeft.

Hechtingsstoornissen

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Inzicht verwerven in verschillende hechtingsrelaties en in hechtingsstoornissen. Aanleren om als volwassene responsief te reageren, zodat er een veilig hechtingsproces ontstaat.
Inhoud	Hechting is iets wonderbaarlijks, maar tegelijk levensnoodzakelijk voor elke mens. We bekijken de ontwikkeling van een veilige hechting bij het kind en gaan na welke soorten van hechting er bestaan. Jammer genoeg loopt echter niet alles zoals het moet en komt de veilige hechting van het kind in gevaar. Soms spreken we zelfs van hechtingsstoornissen. We leren bewust om te gaan met het opnemen van signalen en leren adequaat reageren op signalen.
Nodig	Een schrijfbord of flip-over.
Lesgever	Paul Van Helsen, Monique Verhoonhove.
Duur	3u.

Bouwen aan een sterke fundering

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Inzicht verwerven in de emotionele ontwikkelingsfasen van 0 tot 3-jarigen. Inzicht verwerven in de link tussen de rechten van het kind en zijn emotionele ontwikkeling. Stilstaan bij de stimulerende rol die je als begeleid(st)er kan spelen.
Inhoud	De eerste 3 levensjaren zijn zeer belangrijk voor de latere ontwikkeling van het kind als persoon. In deze sessie worden we ons via ervaringsgerichte oefeningen bewust van het belang van de emotionele ontwikkeling en de rol die wij, als kinderverzorg(st)ers daarbij kunnen spelen. We staan ook stil bij het opbouwen en verwerven van fundamentele rechten bij elk kind.
Nodig	Een schrijfbord of flip-over. Een plastic bekertje en koffielepeltje (per deelnemer). Enkele flessen water.
Lesgever	Monique Verhoonhove.
Duur	3u.

Kindertekeningen ontrafelen

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 1,5 tot 3 jaar.
Doel	Kijken naar de ontwikkeling van het tekenen en schilderen bij jonge kinderen tot 6 jaar.
Inhoud	De groei en de ontwikkeling van kinderen kan op verschillende manieren gevolgd en vastgelegd worden. Met foto's, video's, meetinstrumenten en observatie komen we al een heel eind. Maar ook via tekeningen en schilderwerkjes kunnen we de ontwikkeling vanaf het eerste levensjaar volgen.
Nodig	Lokaal met tafels.
Lesgever	Helga Bauwens.
Duur	3u.

Dyspraxie (dcd)

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Inzicht krijgen in wat dcd is: betekenis van dcd en hoe er mee om te gaan.
Inhoud	Meer en meer komt dcd (dyspraxie) in het nieuws maar weinig mensen kennen die stoornis. We schetsen een algemeen beeld over dcd en de aanverwante problemen aan de hand van concrete verhalen. We trachten inzicht te krijgen in het denkpatroon van kinderen met dcd. We lichten via praktische tips toe hoe we deze kinderen kunnen ondersteunen en hoe we best met hen omgaan.
Nodig	Beamer, schrijfbord.
Lesgever	Sandra Declerck.
Duur	3u.

Taalstimulatie bij peuters en jonge kinderen

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 1,5 tot 3 jaar.
Doel	Hoe kunnen we taal op een speelse manier helpen ontwikkelen?
Inhoud	Taal is ons belangrijkste communicatiemiddel. We bekijken hoe we die taal bij peuters kunnen stimuleren. We doen dit aan de hand van concrete tips en overlopen de materialen die kunnen worden gebruikt. Er worden verschillende methodieken voorgesteld om op een speelse manier aan de slag te gaan.
Nodig	Beamer.
Lesgever	Sandra Declerck.
Duur	3u.

Wanneer ouders hun kinderen naar de opvang brengen verwachten ze dat kinderverzorg(st)ers tijdelijk de verantwoordelijkheid van ouders overnemen. Dit betekent dat hij / zij op dat ogenblik een opvoedingstaak krijgt, die herleid kan worden tot vijf principes: spelen mogelijk maken, verzorgen van het kind, persoonlijke aandacht geven, huiselijke sfeer creëren, pedagogische principes toepassen.

De kinderverzorg(st)er heeft de belangrijke taak om het kind te begeleiden naar zelfstandigheid, met aandacht voor de eigenheid en de zich ontwikkelende persoonlijkheid van elk kind.

Aanmoedigen, stimuleren, aandacht geven, dat stapje verder aanreiken, ... zijn hierbij noodzakelijke middelen. Allerlei situaties kunnen echter aanleiding geven tot moeilijk of ongewenst gedrag van het kind. Dan moet je consequent ingrijpen en corrigerend optreden.

Soms raken kinderen ook in situaties verzeild die ervoor zorgen dat ze heel kwetsbaar worden. Belangrijk is om eerst en vooral die situaties op te merken en er te zijn voor het kind.

Geweldloos opvoeden

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Inzicht verwerven in je eigen opvoedingsstijl en de effecten daarvan op kinderen. Je reacties op emoties van kinderen leren begrijpen.
Inhoud	Elk heeft zijn eigen manier van omgaan met kinderen. Aangezien we echter met ons gedrag effect hebben op kinderen, is het belangrijk hier bewust van te zijn. We volgen een kind van 0 tot 3 jaar en passen hierop verschillende opvoedingsstijlen toe. Wat zijn hun effecten op kinderen en op welke manier heeft onze opvoedingsstijl invloed op het zelfbeeld en de gevoelens van kinderen?
Nodig	Een schrijfbord of flip-over.
Lesgever	Paul Van Helsen, Monique Verhoonhove.
Duur	3u.
Opmerking	De deelnemers moeten bereid zijn tot zelfonderzoek en de confrontatie met zichzelf durven aangaan.

"Goede" manieren op kindermaat

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Aanreiken van ideeën om omgangsvormen aan te leren bij kinderen die het niet zo gewoon zijn.
Inhoud	Wat zijn "goede" omgangsvormen? Hoe kunnen we een aantal "goede manieren" aanleren zonder steeds in het negatieve verzeild te geraken of om steeds weer te moeten herhalen van zit recht, geef een hand, eerst je mond leeg eten...? Leuke en speelse manieren worden aangereikt. Dit is een doe-sessie.
Nodig	Een ruim lokaal.
Lesgever	Helga Bauwens.
Duur	3u.

Die andere puber: de peuter

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Hoe constructief omgaan met een peuter die moeilijk doet.
Inhoud	Een peuter kan serieus zijn gangen gaan, niet gehinderd door iets of iemand. Soms moet de volwassene sterk weerwerk bieden: dit kost tijd, energie en een goed zenuwstel. De bengel in de peuter wordt ontrafeld en er wordt gekeken hoe met de peuter om te gaan.
Nodig	Een schrijfbord of flip-over.
Lesgever	Nele Stockx.
Duur	3u.

Opvoeden tot zelfstandigheid

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Inzicht verwerven in het evenwicht tussen betrokkenheid en zelfstandigheid in de opvoeding.
Inhoud	De opvoeding van een kind is steeds een evenwicht zoeken tussen dichtbij en veraf, tussen de hand vastnemen en de hand loslaten. Het uiteindelijke doel is van het kind een kritische persoon maken die zelfstandig in het leven kan staan. Deze evenwichtsoefening wordt in deze sessie van dichtbij bekeken.
Nodig	Een projectiescherm of witte muur.
Lesgever	Monique Verhoonhove , Sandra Declerck.
Duur	3u.

Straffen en belonen

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Opvoeders op een bewuste manier leren omgaan met het stellen van eisen, straffen en belonen.
Inhoud	Hoe ver kan je gaan in het stellen van grenzen? Wat zijn realistische grenzen? Hoe bewaak ik die grenzen naar de kinderen toe? Wat als de grenzen overschreden worden? Wat is een goeie straf? Hoe lang moet/ kan die duren? Wat is een goeie beloning? Alles wat je wilde weten over straffen en belonen.
Nodig	Een projectiescherm of witte muur.
Lesgever	Els Tanghe , Hendrik Gaublomme , Sandra Declerck.
Duur	3u.

Omgaan met moeilijk gedrag van peuters

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Inzicht verwerven in storend gedrag van peuters. Alternatieven aanreiken om hiermee om te gaan.
Inhoud	Wat is moeilijk gedrag? Wanneer spreken we van moeilijk gedrag? In deze sessie worden een aantal specifieke vormen van moeilijk gedrag behandeld: huilen, angst, bezitsdrang en drukke kinderen. We gaan na hoe we op deze kinderen kunnen reageren. Het gebruik van regels en straffen en belonen worden hierbij aangehaald.
Nodig	Een projectiescherm of witte muur. Een schrijfbord of flip-over.
Lesgever	Monique Verhoonhove, Paul Van Helsen, Petra Van den Berghen, Marie-Pierre Gris.
Duur	3u.

Agressie bij baby's en peuters

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar
Doel	Inzicht verwerven in agressie. Hoe kan agressie voorkomen worden? Hoe moeten we met agressie omgaan?
Inhoud	In deze vorming bekijken we de belangrijkste oorzaken van agressie en situeren we agressie in de ontwikkeling van de baby en peuter. We gaan na hoe we agressie kunnen voorkomen en focussen ons hierbij onder andere op de inrichting van de ruimte. Daarna bekijken we hoe we kunnen reageren op agressie bij baby's en peuters.
Nodig	Een projectiescherm of witte muur.
Lesgever	Petra Van den Berghen, Hendrik Gaublomme, Marie-Pierre Gris.
Duur	3u of 6u.

Communicatie met baby's en peuters

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Inzicht verwerven in de lichaamstaal en verbale taal van 0 tot 3-jarigen. Inzicht verwerven in de communicatiedoelen van kinderen naar volwassenen en omgekeerd.
Inhoud	In deze vorming willen we vooral op zoek gaan de beweegredenen van communiceren, zowel bij baby's en peuters naar volwassenen toe, als bij volwassenen naar kinderen toe. Eenmaal het doel beter bekend is, wordt het ontcijferen van de taal een plezierige uitdaging. We gaan op zoek naar de betekenis van lichaams- en verbale taal bij baby's en peuters, naar wat ze te vertellen hebben. Daarnaast kijken we ook naar hoe wij als volwassenen ons duidelijk maken naar kinderen toe.
Nodig	Een schrijfbord of flip-over.
Lesgever	Hendrik Gaublomme.
Duur	3u of 6u.

Gezag en respect zonder woorden

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar
Doel	Via film en beeldmateriaal bewust worden van je eerste moedertaal, de aangeboren codetaal die hoort bij emoties.
Inhoud	Tijdens deze training verdiepen we ons in de taal van gezag en leiderschap. Een codetaal die, zowel bij kind als volwassene als bij dieren veel meer effect heeft dan uitleg en vele woorden. Kinderen reageren vooral op je houding, je blik en veel minder op woorden. Een bewust gebruik van deze niet verbale taal zal je gezag en respect beduidend vergroten. De codetaal eigen aan angst zal je gezag beduidend ondermijnen. Tevens leren we vele andere emoties "lezen". Deze sessie is een vervolg op "Communicatie met baby en peuter" maar kan ook door elke verzorg(st)er worden gevolgd die zijn/haar communicatiebehendigheid wil vergroten.
Nodig	Een projectiescherm of witte muur.
Lesgever	Hendrik Gaublomme.
Duur	6u.

Samen-spraak, zo leer je praten

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	De taalontwikkeling van het kind in kaart brengen. Weten welke stappen moeten worden genomen. Beseffen dat taalvorming enkel kan gebeuren in contact met "spreekende" en "luisterende" opvoeders.
Inhoud	Taal zit in ons leven verankerd. Het is het middel bij uitstek om ons uit te drukken, om contact te maken, een middel dat helpt om de wereld om ons heen te begrijpen. Het is dan ook zeer belangrijk dat ouders en andere opvoeders bekommerd zijn om dit aspect van de opvoeding alle kansen te geven. Hier gaan we dieper op in: we brengen in kaart hoe een kind zijn taal verwerft en welke stappen het kind hiervoor zet.
Nodig	Een groot wit scherm.
Lesgever	Sandra Declerck , Monique Verhoonhove.
Duur	3u.

Positief opvoeden

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Positief opvoeden in kaart brengen en er mee leren werken.
Inhoud	Een kijkje in de pot van de positieve opvoeding. Trendy en door velen gemaakt. Maar wat betekent positieve opvoeding? Waar ligt de grens met verwennen? In deze sessie pak je het aan en wordt er gekeken naar de effecten bij kinderen.
Nodig	Een schrijfbord of flip-over.
Lesgever	Nele Stockx.
Duur	3u.

Emoties bij kinderen

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Stilstaan bij de basisgevoelens van kinderen. Kijken naar angst, vreugde, verdriet en kwaadheid.
Inhoud	Net als volwassenen worstelen kinderen met moeilijke emoties zoals angst, verdriet, onmacht, woede, ... Toch zijn alle gevoelens gewoon. Ze horen bij het leven. Kinderen kunnen leren hun gevoelens te onderkennen. Ze kunnen oefenen om ze te delen, zowel met elkaar als met vertrouwenspersonen. Ze kunnen het verschil leren tussen het hebben van gevoelens en het stellen van handelingen. Hierbij speelt impulsbeheersing een cruciale rol. Tijdens deze sessie kijken we naar onze rol als opvoeder. Er worden wegen aangeduid om begripvol om te gaan met kinderemoties. Vertrekkende van de vier basisgevoelens, bekijken we hoe we kinderen best kunnen helpen. We belichten diverse mogelijkheden om gevoelens te kanaliseren en emoties te veruiterlijken op een aanvaardbare en positieve manier.
Nodig	Een projectiescherm of witte muur.
Lesgever	Hendrik Gaublonne.
Duur	3u.

Kinderangsten

NIEUW

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Het ontstaan van angsten leren herkennen, angsten per leeftijd, soorten angsten, invloed van de volwassenen, ...
Inhoud	Ha een spin! Wie is er bang voor en wie niet? Hoe merken we dit op en is dit aangeleerd gedrag? Welke soorten angsten zijn er? Tijdens de vorming bekijken we alles vanuit het oogpunt van de kinderen en leren wat onze invloed is tijdens het opvoeden.
Nodig	Ruim lokaal.
Lesgever	Helga Bauwens.
Duur	3u.

Kijkgedrag van de baby en de peuter

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Inzicht krijgen in het kijkgedrag van baby's en peuters. Welke boeken of televisie- en computerprogramma's zijn goed?
Inhoud	Baby's en peuters krijgen in hun ontwikkeling veel te maken met visuele prikkels. We verkennen hun kijkgedrag en hoe we dit kunnen stimuleren. We bekijken selectief boeken, televisieprogramma's en computerprogramma's. Welke zijn goed en welke niet? We krijgen achtergrondinformatie om uitleg hierover te kunnen geven aan de ouders.
Nodig	Beamer of schrijfbord; video en televisietoestel.
Lesgever	Sandra Declerck.
Duur	3u.

Rouw en verdriet bij kinderen

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar
Doel	Praktische tips in verband met het verwerkingsproces bij kinderen
Inhoud	In deze vorming staan we stil bij rouw en verdriet. Hoe kan je hen bijstaan? Welke materialen zijn waardevol om mee te werken zodat kinderen hun verdriet kwijt kunnen?
Nodig	Cd-speler, dvd-speler en TV
Lesgever	Sandra Declerck.
Duur	3u.

Voorkomen is altijd beter dan genezen. De risico's in de opvang moeten zo klein mogelijk gehouden worden. Duidelijke afspraken met kinderen en collega's, een goed onderhouden opvang, kennis van de gezondheid van de kinderen, kennis van signalen... Als er dan toch iets voorvalt, dan moet er steeds alert gereageerd worden.

EHBO in niet-levensreddende situaties

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Inzicht verwerven in preventieve maatregelen. Aanleren van eerste hulptechnieken.
Inhoud	In deze vorming bekijken we hoe je snel en correct moet handelen bij een gekwetst kind in een niet-levensbedreigende situatie. De meest voorkomende ongevallen per leeftijd vormen het uitgangspunt. De samenstelling en het gebruik van een goede verbandkoffer wordt ook besproken.
Nodig	Een ruim lokaal waar de deelnemers in U-vorm kunnen zitten; een schrijfbord of flip-over, een overheadprojector en enkele werktafels voor de lesgever en deelnemers (Rescue). Een witte muur/scherm (Mie Baert).
Lesgever	Mie Baert of Rescue.
Duur	3u.
Prijs	330 euro via Rescue, 300 euro via Mie Baert.

Levensreddend handelen

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen tot 3 jaar.
Doel	Inzicht verwerven in correct levensreddend handelen (stappenplan). Inoefenen van praktische toepassingen.
Inhoud	In deze vorming bekijken we hoe je snel en correct moet handelen bij een kind in een levensbedreigende situatie. We kijken ook hoe je correct moet handelen bij verstikking en verslikking. Daarna gaan we intensief de reanimatietechniek, aangepast aan de leeftijd, inoefenen.
Nodig	Een ruim lokaal waar de deelnemers in U-vorm kunnen zitten; een schrijfbord of flip-over, een overheadprojector en enkele werktafels voor de lesgever en deelnemers (Rescue). Een witte muur/scherm (Mie Baert).
Lesgever	Mie Baert of Rescue.
Duur	3u.
Prijs	330 euro via Rescue, 300 euro via Mie Baert.

Opfrissessie levensreddend handelen en eerste hulp

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers die de sessies levensreddend handelen en Basis Eerste Hulp reeds gevolgd hebben.
Doel	Opfrissen van de basiskennis. Opnieuw concreet inoefenen van het geleerde.
Inhoud	Op basis van situatieschetsen worden het stappenplan van reanimatie en de eerste hulptechnieken getraind.
Nodig	Een ruim lokaal waar de deelnemers in U-vorm kunnen zitten; een schrijfbord of flip-over, een overheadprojector en enkele werktafels voor de lesgever en deelnemers (Rescue). Een witte muur/scherm (Mie Baert).
Lesgever	Mie Baert of Rescue.
Duur	3u.
Prijs	330 euro via Rescue, 300 euro via Mie Baert.

Lichaamsbesparend werken

Doelgroep	Kinderverzorgsters werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Technieken aanleren om tijdens de uitvoering van het werk je lichaam zo weinig mogelijk te belasten.
Inhoud	De verschillende handelingen die door de dag heen moeten worden gedaan door de kinderverzorg(st)er worden bekeken en gezamenlijk wordt gezocht naar het uitvoeren van de handelingen met zo min mogelijk belasting voor het lichaam. Aandacht gaat ook naar de hulpmiddelen, attributen.
Lesgever	Helga Bauwens of Rescue.
Duur	3u.
Prijs	330 euro via Rescue.

Kinderen en allergie

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Ziekteverschijnselen, soorten en oorzaken van allergieën leren kennen.
Inhoud	We worden steeds vaker geconfronteerd met kinderen die allergisch zijn voor bepaalde stoffen. We bekijken de ziekteverschijnselen, de erfelijke band, de oorzaken en de remedies.
Nodig	Lokaal met tafels.
Lesgever	Helga Bauwens.
Duur	3u.

Ziek in de opvang.... en wat nu?

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Kennis van en inzicht verwerven in de meest voorkomende kinderziekten. Inzicht verwerven in het nemen van maatregelen. Kennis verwerven van de voorschriften van Kind en Gezin.
Inhoud	De voorschriften van Kind en Gezin en een waarnemingstabel vormen de basis van een adequaat handelen wanneer een kind in de opvang ziek wordt. Wat zien, wat doen en wat niet doen...?
Nodig	Een schrijfbord of flip-over. Een scherm en eventueel een LCD-projector. Een werktafel voor de lesgever.
Lesgever	Rescue.
Duur	3u.
Prijs	330 euro.

Veilig slapen, wiegendood, monitorbaby's

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Kennis verwerven van de voorschriften van Kind en Gezin omtrent veilig slapen. Inzicht verwerven in de mogelijke oorzaken van wiegendood. Inzicht verwerven in preventiemaatregelen. Aanleren van correct gebruik van bewakingsapparatuur. Kennismaken met tips om gepast om te gaan met ouders en de omgeving van risicobaby's.
Inhoud	Hoe kunnen we de risico's op wiegendood zo klein mogelijk maken? Alle aspecten van veilig slapen en wiegendood worden in deze vorming belicht.
Nodig	Een schrijfbord of flip-over. Een scherm en eventueel een LCD-projector. Een videotoestel. Een werktafel voor de lesgever.
Lesgever	Rescue.
Duur	3u.
Prijs	330 euro.

Hygiëne in de opvang

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Technieken aanleren en tips geven om hygiënisch te werk te gaan.
Inhoud	Een goede hygiëne is belangrijk om ziekten te voorkomen. De persoonlijke en de algemene hygiëne worden overlopen en samen wordt gezocht naar een goede manier om de hygiëne te verbeteren, de hygiëne efficiënter te bereiken.
Nodig	Lokaal met tafels.
Lesgever	Helga Bauwens.
Duur	3u.

Waarom huilen baby's en peuters toch zo?

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Inzicht verwerven in de oorzaken van huilgedrag. Aanreiken van praktische tips tot eigen weerbaarheid en de wijziging van het gedrag van het kind.
Inhoud	We vertrekken van normaal huilgedrag van baby's en kijken hoe we de baby kunnen troosten. Daarna bekijken we afwijkend huilgedrag van baby's en peuters. Wat zijn de oorzaken en hoe kunnen we dit gedrag bijsturen? We passen opvoedingsprincipes concreet aan deze materie aan.
Nodig	Een schrijfbord of flip-over. Een projectiescherm en eventueel een LCD-projector. Een videotoestel. Een werktafel voor de lesgever.
Lesgever	Rescue.
Duur	3u.
Prijs	330 euro.

Zindelijkheidstraining

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Inzicht verwerven in het zindelijkheidsproces. Aanleren van de juiste droogtraining.
Inhoud	Vanaf wanneer is een kind zindelijk? Kan men een kind helpen zindelijk te worden? Wanneer spreekt men van problemen? Hoe treed je het best op bij problemen? Wanneer vraag je hulp? In deze vorming worden praktische tips aangereikt.
Nodig	Een schrijfbord of flip-over. Een projectiescherm en eventueel een LCD-projector. Een videotoestel. Een werktafel voor de lesgever voor Rescue. Een witte muur/scherm voor Mie Baert.
Lesgever	Mie Baert of een lesgever van Rescue.
Duur	3u.
Prijs	330 euro via Rescue, 300 euro via Mie Baert.

Tips om ongevallen te voorkomen

Doelgroep	Kinderverzorgsters werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Tijdens je werkzaamheden leren vooruitkijken om zo ongevallen te voorkomen.
Inhoud	Vallen van je stoel, tegen een kindje aanlopen, een steentje in een oortje, verdunde verf ingeslikt, je voet omgeslagen door een speelgoedje.... Het komt overal voor. Tijdens deze vorming bespreken we eerst en vooral de veiligheid in de kinderopvang. Vervolgens gaan we, via voorbeelden, dieper in op de verschillende situaties en worden heel veel tips meegegeven om ongevalletjes te voorkomen.
Lesgever	Helga Bauwens, Mie Baert.
Duur	3u.

Medicatie in de opvang

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	De kinderverzorg(st)er kent de regels in verband met medicatie in de opvang; hij/ zij kan de procedures volgen.
Inhoud	De verzorg(st)ers laten weten wat te doen met voorgeschreven medicatie. De verantwoordelijkheid bij het toedienen van medicatie omschrijven. Het belang van voorschriften, lezen van bijsluiters, herkennen van nevenwerkingen worden praktisch uitgelegd. Hoe en welke producten moeten en kunnen bewaard worden in de EHBO kist. De richtlijnen die door Kind en Gezin worden gehanteerd worden toegelicht.
Nodig	Bijsluiters van medicatie.
Lesgever	Rescue of Mie Baert.
Duur	3u.
Prijs	330 euro voor Rescue of 300 euro voor Mie Baert.

En wat als het eten moeilijker gaat?

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Het opmerken van problematisch eetgedrag en leren hoe je hiermee moet omgaan.
Inhoud	Moeilijke eters: hoe los je dit op? Waarom eten sommige kinderen zo weinig, of juist veel? En wat is nu de juiste hoeveelheid eten voor een kind? Wanneer wordt het eten problematisch? Samen zoeken we naar oplossingen, tips, technieken die het eetmoment zou kunnen vergemakkelijken en krijgen we een duidelijker beeld van de juiste voeding- en bewegingsbehoeften van kinderen.
Nodig	Een lokaal met video of dvd-speler.
Lesgever	Helga Bauwens.
Duur	3u.

Voeding voor kinderen tot drie jaar

Doelgroep	Kinderverzorgsters werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Algemene voeding van kinderen tot drie jaar bekijken.
Inhoud	Per leeftijdsgroep bespreken we de algemene voeding. We maken een volledige weekplanning en geven tips in verband met variatie in de voeding. Aandacht gaat naar alle vormen drank en van etenswaren tijdens de verschillende maaltijden: het ontbijt, het 10-uurtje, het middagmaal, het 4-uurtje.
Lesgever	Helga Bauwens.
Duur	3u.

Alles over vegetarisch voeding

NIEUW

Doelgroep	Kinderverzorgsters werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Informereren over gezonde, vegetarische voeding
Inhoud	Per leeftijdsgroep bespreken we de vervangende vegetarische voeding. Bij een vegetarische maaltijd is het uiteraard eveneens belangrijk om genoeg eiwitten aan te bieden. We maken een volledige weekplanning en geven ook verschillende variaties en algemene tips voor een gezonde en evenwichtige voeding bij peuters. Aandacht gaat naar alle vormen van drank en etenswaren tijdens de verschillende maaltijden: het ontbijt, het middagmaal en de tussendoortjes. Ook suikervrije en glutenvrije diëten komen aan bord.
Lesgever	Marie-Pierre Gris.
Duur	3u.

Als kinderverzorg(st)er in de opvang heb je altijd te maken met anderen. Je staat altijd in contact met kinderen, teamleden, verantwoordelijken of ouders. Om dag in dag uit goed te functioneren, goed te communiceren is het van groot belang dat je je goed voelt. Wie goed in zijn vel zit, zal gemakkelijker contacten leggen, open staan voor nieuwe ideeën, minder afweermechanismen hebben. Zonder daarom aan therapie te doen kijken we binnen bij ons zelf om van daaruit de anderen tegemoet te komen.

Ouders zijn een belangrijke schakel in de opvang, een goede relatie met hen opbouwen is van cruciaal belang om het kind te helpen begrijpen en het te helpen in zijn ontwikkeling. Een goede samenwerking en een goede communicatie is dan ook het streefdoel.

Communicatie en samenwerking met ouders

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Optimaliseren van de dagelijkse samenwerking en het contact met ouders.
Inhoud	Ouders zijn klanten van de opvang. Zij brengen hun kinderen en dragen hun verantwoordelijkheid een tijdje aan de begeleiding over. Niettegenstaande blijven zij steeds eerste verantwoordelijken over hun kinderen en hebben zij dus het recht te weten wat er met hun kinderen gebeurt. Breng- en haalmomenten zijn hierin scharniermomenten. Meestal verloopt dit vlotjes, maar soms worden we geconfronteerd met ouders met specifieke wensen, verhalen, problemen en klachten. In deze vorming brengen we alle facetten van het contact met ouders, waarbij communicatie een belangrijke rol speelt, inclusief de mogelijkheden tot ouderparticipatie aan bod.
Nodig	Een schrijfbord of flip-over. Een projectiescherm of witte muur.
Lesgever	Hendrik Gaublomme, Sandra Declerck.
Duur	3u of 6u.

Omgaan met vertrouwelijke informatie

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Inzicht verwerven in het beroepsgeheim van een onthaalouder of kinderverzorg(st)er. Leren afbakenen wat al dan niet vertrouwelijke informatie is. Stilstaan bij de struikelblokken in de dagelijkse praktijk. Zoeken naar tips om goede communicatie te ontwikkelen en fouten te voorkomen.
Inhoud	Als je aan opvang doet, ga je een nauwe relatie aan met de kinderen en hun ouders. Je beschikt over heel wat vertrouwelijke informatie van het gezin en je kunt van nabij het reilen en zeilen van hun persoonlijke leven volgen. Welke dingen daarvan mag je met anderen bespreken en welke niet? Waarom is het vaak zo moeilijk om niet op vragen in te gaan? Wat als je zelf met vraagtekens zit? Zijn er dingen die je zelf bespreekbaar móet maken? Bij wie kan je dan terecht? Wat zegt de wet in verband met het beroepsgeheim? Samen gaan we op zoek naar gepaste antwoorden.
Nodig	Een projectiescherm of witte muur.
Lesgever	Sandra Declerck.
Duur	3u.

Omgaan met kritiek

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Inzicht verwerven in je gevoelens en weerstanden tegenover kritiek door anderen. Leren om op een opbouwende manier feedback te geven aan anderen.
Inhoud	We willen allemaal leren en beter worden, maar kritiek krijgen, dat is toch nog wel even slikken. Vanwaar komen die gevoelens, hoe reageren we best op kritiek, wat doen we met die kritiek? Aan de andere kant willen we maar al te graag de ander eens zeggen wat allemaal scheef zit. Hoe pakken we dit aan, hoe geven we kritiek zodanig dat de ander er iets kan uit leren?
Nodig	Een projectiescherm of witte muur.
Lesgever	Hendrik Gaublomme.
Duur	3u.

Assertiviteit

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Volmondig "ja" of "nee" of "later" leren zeggen en voelen. Inzicht verwerven in subassertief en agressief gedrag. Inzicht verwerven in de 8 stappen van assertiviteit.
Inhoud	Assertief zijn is niet zo eenvoudig. We voelen ons soms in het nauw gedreven waardoor we al snel eerder agressief worden of ons eerder laten doen. In deze sessie gaan we op zoek naar de grenzen van assertiviteit, proberen we die grenzen te verkennen en te groeien in spontane assertiviteit.
Nodig	Een schrijfbord of flip-over.
Lesgever	Hendrik Gaublomme.
Duur	6u.

Stress... het kan ook anders

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Bewust worden van eigen stress. Kijken naar stresssignalen en eigen stressreacties. Stress die in je lichaam zit wat losmaken.
Inhoud	Tijdens deze sessie komen de deelnemers meer te weten over stress, de oorzaken, de reacties, de gevolgen. Ze krijgen inzicht in het eigen stressproces en hoe dit te voorkomen. Er gaat aandacht naar een gezonde manier van "omgaan met stress" maar ook naar lichaams oefeningen die ontstressend werken.
Nodig	Stoelen als start in een open kring. Lokaal waar ruimte is om lichaams oefeningen te doen. Gemakkelijke kledij en tapijtje voor elke deelnemer.
Lesgever	Hendrik Gaublomme.
Duur	6u.

Werken vanuit eigen vreugde en kracht

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Leren kijken naar de eigen werksituatie. Leren kijken naar de eigen kwaliteiten en valkuilen. Versterken van het gevoel van eigenwaarde door de focus te leggen op vreugde en kracht.
Inhoud	In onze maatschappij wordt er heel wat afgehold. Vanuit onze opvoeding en onze werksituatie zijn we sterk gericht naar anderen. In deze vormingssessie zijn we wat tegendraads: we staan stil bij onszelf en gaan onszelf ontmoeten. We luisteren, kijken, voelen, geven uiting aan, ... We nemen onze eigen situatie bewust waar, kijken naar onze kwaliteiten, valkuilen, dromen en verlangens. We ontwikkelen ons gevoel van eigenwaarde en maken keuzes. We komen bij onze eigen kracht en vreugde, zodat we ook in onze werksituatie dagdagelijks meer kunnen genieten.
Nodig	Een schrijfbord of flip-over; oude tijdschriften; scharen en lijm.
Lesgever	Monique Verhoonhove, Hendrik Gaublomme.
Duur	6u.

Genieten en genietbaar blijven

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Ontdekken wat genieten in het concrete leven kan betekenen.
Inhoud	In onze gejaagde maatschappij is er nog weinig tijd over om te genieten, laat staan genieten in je werksituatie. Toch is genieten van groot belang voor je gevoelsleven en je levenskwaliteit. We gaan op zoek naar datgene wat genieten in het concrete leven van elke dag kan betekenen en hoe we genietbaar blijven voor onszelf, voor de kinderen, voor onze omgeving.
Nodig	Een wit scherm of witte muur.
Lesgever	Monique Verhoonhove.
Duur	3u.

Opendeurdagen in de opvang

Doelgroep	Alle kinderverzorg(st)ers en onthaalouders.
Doel	Organiseren van ouder- en opendeurdagen.
Inhoud	We denken na over welke info belangrijk is om mee te delen. We bekijken de organisatie van opendeurdagen en dagen waarop ouders worden uitgenodigd op de opvang. We bekijken verfrissende ideeën om ouders actief te betrekken bij de ouderdagen.
Nodig	Een schrijfbord of beamer met projectiescherm/witte muur.
Lesgever	Sandra Declerck.
Duur	3u.

Als kinderverzorg(st)er in de opvang sta je er niet alleen voor. Je werkt samen met collega's, je werkt in een team aan een gemeenschappelijk doel. Een goed draaiend team, dat gestoeld is op respect voor elkaar en communicatie, is de spil van elke opvang. Aan een goed team moet echter steeds gewerkt worden en dat is de verantwoordelijkheid van elk teamlid. En soms moet daarbij ook eens in eigen boezem gekeken worden.

Teamspirit

Doelgroep	Teams.
Doel	Op speelse wijze op zoek gaan naar de dynamiek en de persoonlijke invulling van het team. Het team leren ontleden, vertrekkende vanuit een veilige basis. Leren groeien naar aanvaarding, begrip en samenwerking.
Inhoud	Het team is de draaispil van de opvang en moet dan ook regelmatig geolied worden. Via een creatieve setting gaan we teamspirit duiden en proberen we ons in te leven in de verschillende standpunten binnen het team.
Nodig	/
Lesgever	Hendrik Gaublonne, Lies Steeno.
Duur	6u - kan eventueel meerdere dagen in beslag nemen.

Nieuwkomers in het team

Doelgroep	Teams.
Doel	Inzicht verwerven in de ontstaansgeschiedenis van het team. Verkennen, erkennen, aanvaarden, loslaten, groeien van anciens en nieuwkomers naar een nieuw team. Inzicht verwerven in het begeleiden van stagiairs.
Inhoud	Elk team heeft zijn ontstaansgeschiedenis. 'Anciens' blijven vaak functioneren vanuit deze achtergrond/ ervaring. Nieuwkomers beginnen soms met een andere visie. Deze vorming richt zich op respect voor beide partijen en kijkt naar het proces van verkennen, erkennen, aanvaarden, loslaten, groeien naar een nieuw team, naar een team in beweging. Ook stagiairs zijn nieuwkomers en kunnen een lust of last zijn. Omgekeerd kunnen stagiairs teams ervaren als verrijkend of afstompnd. Hoe kan je als team deze stageopdracht aanpakken? Hoe kan je als begeleid(st)er mentor zijn?
Nodig	Een schrijfbord of flip-over.
Lesgever	Hendrik Gaublonne, Lies Steeno.
Duur	3u of 6u.

Begeleiden is samenwerken

Doelgroep	Teams.
Doel	Een zicht krijgen op hoe je overkomt bij andere mensen. Verschillende posities leren innemen in verschillende situaties. Een zicht krijgen op de posities die jij inneemt op je werk. Verschillende posities leren hanteren.
Inhoud	In deze sessie proberen we op een actieve en speelse manier onze eigen positie binnen het team te ontdekken.
Nodig	Een schrijfbord of flip-over. Tekensbladen, kleurpotloden en stiften (Monique Verhoonhove).
Lesgever	Paul Van Helsen, Monique Verhoonhove.
Duur	6u.

Verborgene schatten in samenwerken

Doelgroep	Teams.
Doel	Op speelse wijze op zoek gaan naar de dynamiek en de persoonlijke invulling van het team. Het team leren ontleden, vertrekkende vanuit een veilige basis. Leren groeien naar aanvaarding, begrip en samenwerking.
Inhoud	In deze sessie staat jullie team centraal. Via een heleboel creatieve oefeningen worden de wortels en de dynamiek van jullie team blootgelegd. De verschillende spelers worden opnieuw op elkaar afgestemd en de vlam aangewakkerd.
Nodig	Een ruim lokaal. Een schrijfbord of flip-over.
Lesgever	Monique Verhoonhove.
Duur	6u - kan eventueel meerdere dagen in beslag nemen.

Visie, missie, kwaliteit: er samen aan werken

Doelgroep	Teams.
Doel	De fase na het ontwerpen en presenteren van de visie-missietekst: afspraken levendig houden en evalueren. Positie innemen van ouders, kinderen, begeleiding, coördinator, bestuur.
Inhoud	Wat doe je na het ontwerpen en presenteren van de visie-missietekst? Hoe kan je deze afspraken levendig houden en evalueren? Via een creatieve setting ontleden we de opvang vanuit een dynamisch perspectief. We zoeken naar doorstroming van visie, knooppunten, verliespunten, ... We duiken in de positie van ouders, kinderen, begeleiding, coördinator en bestuur. Deze werkwijze geeft soms een andere kijk en een beter begrip van conflicten, een nieuwe strategie.
Nodig	Een ruim lokaal. Een schrijfbord of flip-over.
Lesgever	Hendrik Gaublonne.
Duur	6u.

Het is niet de gemakkelijkste job die van onthaalouder. Je staat er veel alleen voor, je moet het gezin met de opvang kunnen combineren, je moet er altijd staan voor het kind en de ouder, lange dagen... gelukkig kunnen heel wat onthaalouders terug vallen op familiale steun of van vrienden die af en toe meehelpen. Maar hoe dan ook blijft het een job die je alleen maar kan doen met veel idealisme en veel liefde voor het kind. Als onthaalouder een gezonde balans vinden tussen werk en ontspanning, tussen de wensen van ouders en de noden van kinderen het is een moeilijke evenwichtsoefening.

Pedagogische, kwaliteitsvolle opvang

Doelgroep	Opvangouders die werken met kinderen tot 3 jaar.
Doel	Bewust leren kijken naar de eigen pedagogische aanpak.
Inhoud	Aan de hand van enkele videofragmenten kijken we naar opvangouders in hun dagelijkse werk. We zien hoe zij weloverwogen keuzes maken bij het spelen met kinderen, het verzorgen van de maaltijden, de verzorgingsmomenten en de huishoudelijke taken. We horen wat hen motiveert in hun job. Vanuit deze fragmenten gaan we stilstaan bij onszelf. Waar halen wij onze inspiratie? Hoe kijken wij naar onze job? Hoe trachten wij pedagogisch om te gaan met de kinderen?
Nodig	Flipover.
Lesgever	Monique Verhoonhove, Sandra Declerck, Hendrik Gaublomme.
Duur	3u.

Onthaalouder: de job van je leven?

Doelgroep	Opvangouders die werken met kinderen tot 3 jaar.
Doel	Via krantenartikels, boeken, verhalen, foto's en groepswork bespreken we deze job.
Inhoud	In de opvang is het vaak rozengeur en maneschijn, maar soms ook niet. Hoe gaan we met die wisselende periodes? Wat is er leuk aan de job? Wat is de keerzijde van de medaille? Wat wil ik bereiken? Kortom we denken op een speels manier na over de job van je leven.
Nodig	Flipover of schrijfbord. Tafels.
Lesgever	Helga Bauwens.
Duur	3u.

De inrichting van de ruimte is een belangrijk uithangbord. Kinderen spelen en rusten er in. De begeleiding werkt er in, de ouders kijken er naar....

Soms kan de inrichting van ruimte een kwelgeest zijn. Je voelt, je ziet dat er iets niet pluis zit. Je praat er over met collega's, je probeert wat uit.... Het schenkt geen voldoening.

Gebrek aan technisch inzicht, het te strikt bekijken, het niet durven, het zich niet volledig openstellen voor het creatieve, het gebrek aan tijd en middelen....

Allemaal goede redenen waarom de ruimte niet wordt aangepakt.

Ruimte inrichten

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	Het pedagogische werken en het inrichten van de ruimte op elkaar afstemmen. De hindernissen en de uitdagingen kennen en kunnen omzetten in een coherente inrichting. Bewust worden van de vele aandachtspunten die komen kijken bij het inrichten.
Inhoud	De link tussen pedagogische werking en interieur wordt geschetst. Ideeën, praktische tips worden aangereikt met als sleutelwoorden: technisch haalbaar, multifunctioneel en creatief. Aandachtspunten bij de inrichting, ondermeer keuze van het meubilair, ergonomie en looproutes, worden besproken. Let wel dit is een theoretische sessie.
Nodig	Beamer, een projectiescherm of witte muur.
Lesgever	Kris Neyens.
Duur	3u.

Een groene opvang creëren

Doelgroep	Kinderverzorg(st)ers werkend met kinderen van 6 maanden tot 3 jaar.
Doel	De natuur als bron van inspiratie, die we gebruiken in de opvang.
Inhoud	De natuur als thema gebruiken in de opvang zorgt voor een meerwaarde. Tijdelijk of permanent, zowel binnen als buiten het kan in de opvang. Hoe we dit realiseren leer je via voorbeelden, actieplannen, fotomateriaal, hoekenwerking voor binnen en buiten, knutselwerken.
Nodig	Lokaal met tafels.
Lesgever	Helga Bauwens.
Duur	3u (theorie) 6 u (theorie en praktijk)

Training : Mindfulness

(Terug vanaf januari 2012!)

De training gaat over het bewust leren richten van de aandacht via de zintuigen.

De aandachtstraining is gebaseerd op een verruimde zintuigvisie en gebeurt vanuit een westerse fenomenologische grondhouding. We leren "loslaten" en beseffen dat het een illusie is te denken dat we alles kunnen beheersen.

De training leert je werken:

- ☞ met tegenwoordigheid van geest in plaats van uit gewoontepatronen
- ☞ met creatieve openheid in plaats vanuit bestaande conditioneringen
- ☞ vanuit aandachtig luisteren in plaats vanuit een automatische reactie
- ☞ Vanuit contact met je intuïtie in plaats van alleen vanuit het denken.

Dank zij deze training verbeter je vaardigheden om:

- ☞ effectief om te gaan met stressvolle situaties
- ☞ je langdurig te concentreren en minder te piekeren
- ☞ intensief het hier-en-nu beleven en hier meer van genieten
- ☞ Balans en veerkracht te behouden in je persoonlijke en professionele leven.

In de training wordt gebruik gemaakt van aandacht, meditatieve oefeningen, inzicht, communicatievaardigheden en oplossingsgerichte technieken.

Andere aspecten zijn stresshantering, emotionele intelligentie, acceptatie, visualisatie en yoga. De training is geen psychotherapie.

Meebrengen Matje of grote handdoek; schrijfgerei en papier.

Duur 6u.

Ruimte Ruim lokaal waar ieder een plek heeft om te liggen en dat kan worden verduisterd.

Lesgever Petra van den Berghen.

Prijs 420 euro.

Zit je met een probleem maar vind je niet de juiste vorming?
Of staat die ene vorming die je al zo lang wil volgen niet (meer) in onze brochure? Geen probleem!
Wij bieden ook vorming(en) aan die niet in onze brochure staan.
Aarzel niet om contact met ons op te nemen! Wij zoeken de geschikte lesgever die u zal helpen.

Nieuwe vormingen

Onze lesgevers hebben constant nieuwe ideeën en tips voor nieuwe vormingen.
Neem daarom af en toe eens een kijkje op onze website: www.vdkomma.be

Contact

K+
Hendrik I Lei 17
1800 Vilvoorde
Tel : 02 425 74 70
Fax : 02 425 74 76
vormingen@vdkomma.be

